

Unge mellem fag og sted: EUD i danske yderområder

Campus Bornholm: 24.03.2015

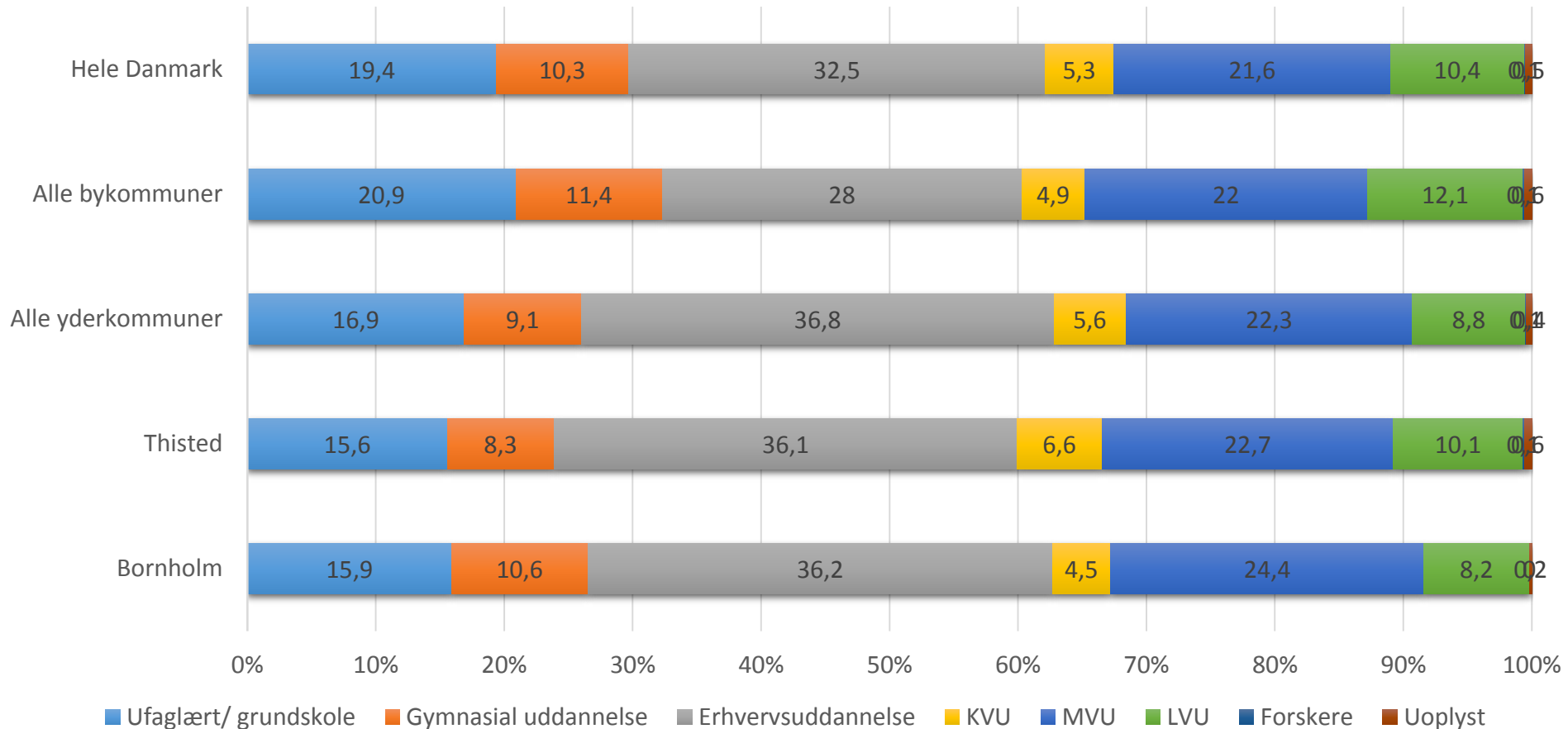

AALBORG UNIVERSITET

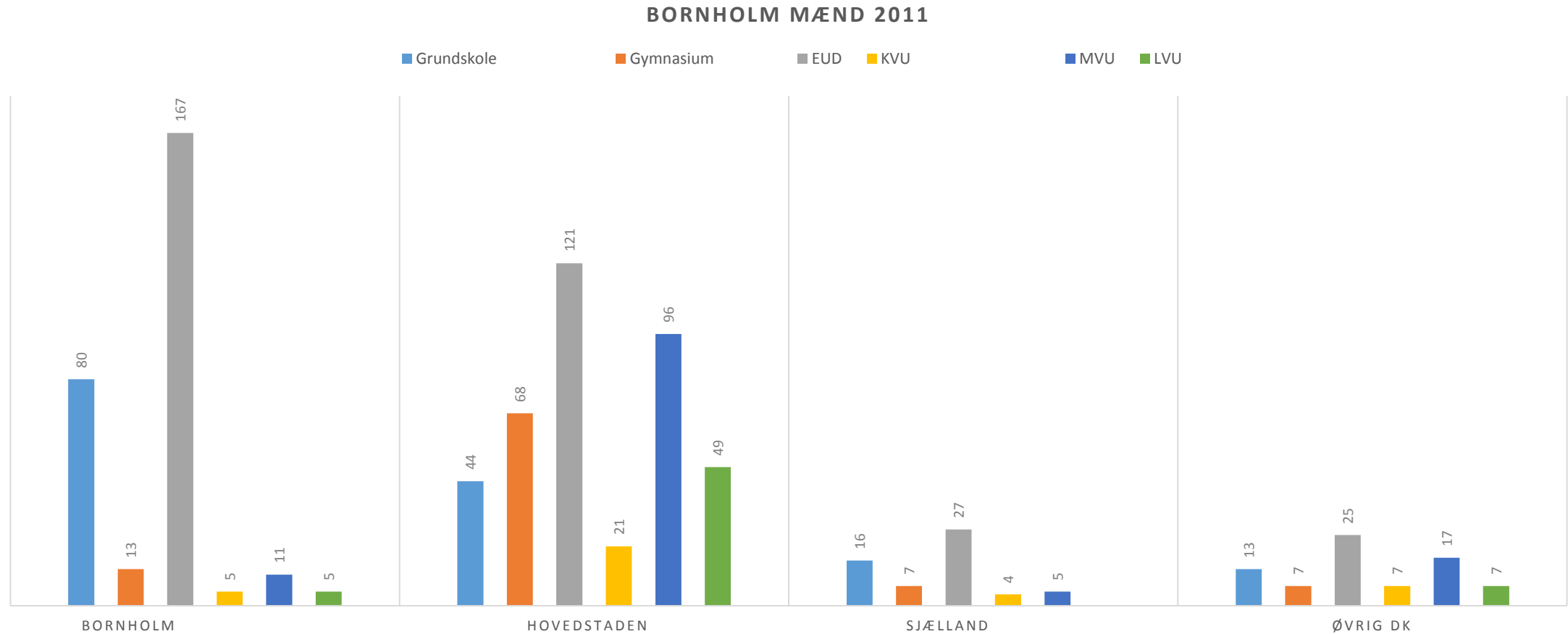
Problemstillinger

- De EUD-uddannede udgør den største gruppe på lokale arbejdsmarkeder
- EUD-systemet er udfordret: færre søger ind, højt frafald
- Dertil er lokale udbud af EUD truet
  - truer især arbejdsmarkeder uden for byerne
- Vi ved meget lidt om sammenhæng mellem unges uddannelsesvalg og flyttemønstre i forbindelse med valg af EUD

'UNGDOMSÅRGANG 2000', HØJEST OPNÅET UDDANNELSE I 2011, BEGGE KØN

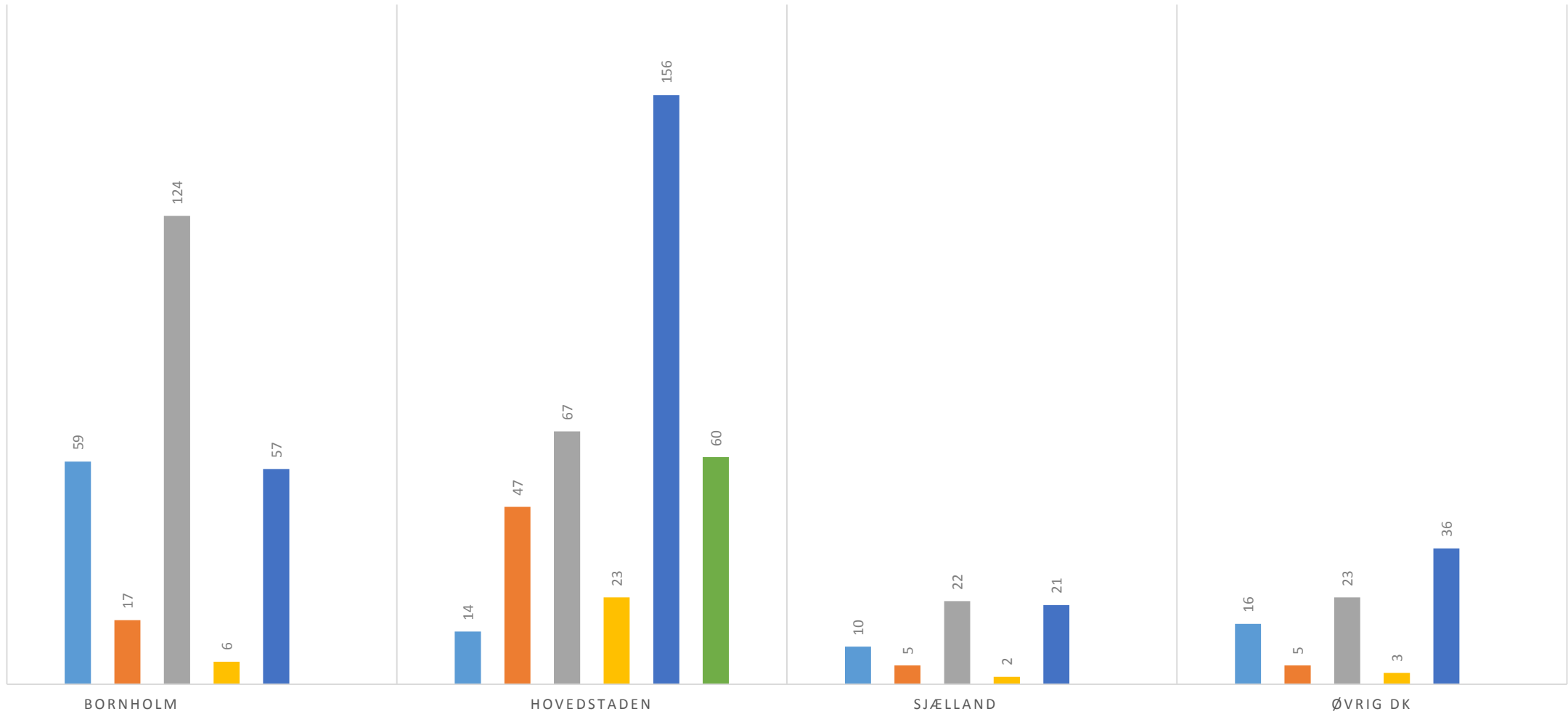

MÆND FRA 'UNGDOMSÅRGANG 2000' OPRINDELSESBOPÆL BORNHOLM, OPNÅET UDDANNELSESNIVEAU OG BOPÆL I 2011, N= 816

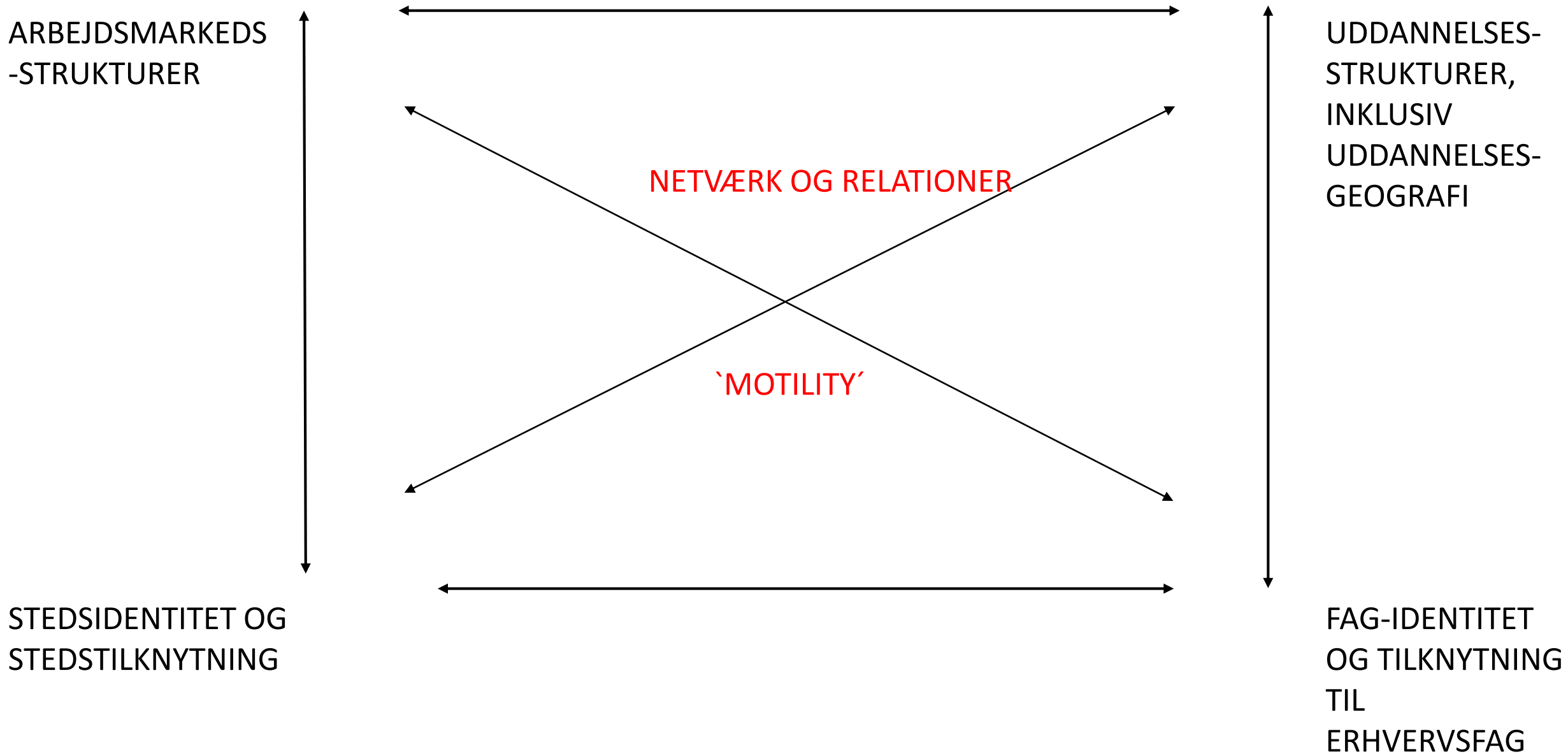

KVINDER N=775

■ Ufaglært ■ Gymnasium ■ EUD ■ KVU ■ MVU ■ LVU

De unges egne konstruktioner af deres mulighedsrum

Interviewundersøgelse: foreløbigt

- 24 interviews: 11 Bornholm, 13 Nordjylland

8 grundforløb, 14 hovedforløb, 2 færdige

14 mænd, 10 kvinder

5 Sosu (GF), 4 skibsmontør, resten blandede

+ 8 unge med GYM baggrund

- Mangler: unge, der er frafaldet; unge der er flyttet til byerne, 2-4 'generiske fag', 1-2 merkantil
- Opsamling: de næste 3 uger + slut april

Foreløbige resultater

- Erhvervsuddannelsessystemet – 2 meget forskellige uddannelsessystemer

Praktikpladser er væsentlige for modningsproces

De helt unge er udfordrede – praktikpladser ønsker dem ikke, skal vente. Opbevaring

``Grænseoverskridende`` - men fårene skal skilles fra bukkene

Korte aftaler bliver mere almindelige – tester de unge.

Mobilitetsfordringer: uddannelsesadgang

- De er meget mobile – bruger meget tid på pendling, flytter gerne på skolehjem og finder praktikpladser hvor nødvendigt. Bopæl er et kompromis, uddannelsen styrer bopælen.
- Når først der er fundet en praktikplads og den unge er fagligt indlejret, er det mindre væsentligt om der er et lokalt udbud på hovedforløbet.
- Et lokalt udbud på grundforløbsniveau er væsentligt for indslusning af unge, der skal afklare hvilket fag de er interesseret i. Tiltrækker dog også unge, som ikke har en chance for at komme videre.
- Skolehjem er vigtige, men udgør ikke nye hjem – rent ophold, ikke nyt lokaliseringsgrundlag.
- Praktikpladsstedet er udgangspunkt for hvor de har et hjem.
- Fokus på det lokale praktikpladsudbud uanset hovedforløbsskole.
Erhvervsuddannelsessystemet på Bornholm er ikke kun Campus og BSSS, det er OGSÅ alle de andre praktikpladser

stedstilknytning

- Ja, `drene' er mere knyttede til de steder de er opvokset end pigerne– positive tilknytninger, lægger vægt på det kendte, lokale fællesskaber, sport og stedsbundne værdier (Frederikshavn + Bornholm, ikke andre steder).
- MEN, samtidig er de meget villige til at være mobile, så det holder dem ikke tilbage. Opfatter uddannelsestiden/ skoleperioden som nødvendigt intermezzo ELLER den faglige tilknytning er mere vigtig end den stedlige.
- Mobilitet/ fraflytning er en proces. (anderledes end GYM)
  - Et par mænd siger, at de ikke ønskede at flytte, men gjorde det for at opnå den ønskede uddannelse.
  - Når de først er flyttet, knytter de sig gerne til et nyt sted.
- **Multilokale liv og tilknytninger, øget motility over tid**

Faglig identitet

- Den faglige identitet er de unges drivkraft og de unges primære orienteringspunkt.
- Deres styrke til at gennemføre en uddannelse kommer af den faglige forankring.
- Denne opstår på praktikpladsen (mens skolen blot `tolereres`).
  - Der er tale om en proces – meget vag og uartikuleret på GF (spændende, god til at lave mad, god til børn)
  - Mere klar på HF – taler om specifikke kompetencer og muligheder som faget åbner. Kan fortælle om hvilke faglige udfordringer de møder på praktikpladsen i forhold til relaterede fag.
  - Nogle fag fremstår med klar faglighed, andre er mere `generiske` (Kønnet: mandefag fremstår klarere end kvindefag)
  - Indtægt, jobsikring, fag

Netværk & fællesskaber

BARN – UNG – VOKSEN
arbejdslivsorientering

BARN – UNG – UNG VOKSEN –
VOKSEN - uddannelsesorientering

- Det er her kontrasten til de gymnasialt-uddannede er størst. Individualiserede forhold meget tidligt i deres liv (16-17 år). GYM 19-20 år.
- Netværker kan bruges til orientering om liv i byen, men ikke til at finde praktikpladser eller bopæl.
- Skolen og den enkelte unge skal selv kæmpe for at finde vej gennem mulighederne.
- Forældrene har ikke funktionelle netværk (undtagelsesvist)
- **Vejledning og hjælp fra 'systemet'**
- Segregerede netværk og fællesskaber mellem GYM & EUD. Uddannelsesskift medfører skift i vennekreds (druk, fester – ikke plads til på EUD).

Spørgsmål/ diskussion?

- For tidligt at komme med anbefalinger